

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 169/2016-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. augusta 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Ladislava Orosza o sťažnosti [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Antóniou Kauzalovou, Májová 1115, Čadca, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 7 P 34/2013, za účasti Okresného súdu Čadca, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 7 P 34/2013 porušené boli.

2. Okresnému súdu Čadca prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 P 34/2013 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré mu je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 303,16 € (slovom tristotri eur a šesťnásť centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Antónie Kauzalovej, Májová 1115, Čadca, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. februára 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Antóniou Kauzalovou, Májová 1115, Čadca, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 P 34/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] návrhom doručeným Okresného súdu Čadca dňa 16. 08. 2013 sa domáha rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností rodičov k [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], na čas po rozvode, ktoré konanie sa vedie na príslušnom súde pod sp. zn. 7 P 34/2013. Sťažovateľ ako otec [REDAKOVANÉ] sa podaným návrhom zároveň domáha, aby [REDAKOVANÉ] na čas po rozvode bola zverená do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Z chronológie procesných postupov okresného súdu vyplýva, že dňa 09. 07. 2014

sťažovateľ bol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh. Okresný súd dňa 13. 08. 2014 vydal uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka pre [REDAKOVANÉ]. Dňa 26. 09. 2014 vo veci prebehlo pojednávanie, ktoré bolo odročené za účelom prešetrenia pomerov v rodine oboch rodičov a nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvie klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých. Uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania bolo písomne vypracované súdom dňa 26. 01. 2015, to jest po štyroch mesiacoch od pojednávania. Za znalkyňu bola ustanovená [REDAKOVANÉ], psychiatrická liečebňa [REDAKOVANÉ]. Ďalším uznesením Okresného súdu Čadca pod sp. zn. 7P/34/2013 zo dňa 30. 07. 2015 bola vylúčená znalkyňa [REDAKOVANÉ] z podania znaleckého posudku z dôvodu, že dňa 14. 04. 2015 bola súdu vrátená zásielka ustanovenej znalkyni s poznámkou, že menovaná je toho času na rodičovskej dovolenke. Následne uznesením Okresného súdu Čadca zo dňa 30. 07. 2015 za znalca bol ustanovený [REDAKOVANÉ], ktorému spis bol súdom doručovaný až dňa 06. 10. 2015. Hoci sa účastníci konania na predvolanie znalca dostavili dňa 10. 11. 2015 k súdom ustanovenému znalcovi, do dnešného dňa znalecký posudok doručený okresnému súdu nebol, pričom znalecký posudok podľa uznesenia OS Čadca mal byť znalcom podaný v lehote 30 dní od doručenia spisu znalcovi.

Sťažovateľ na nesprávny postup súdu spôsobujúci prieťahy v konaní aj vzhľadom na to, že v konaní sa jedná o mal. dieťa s úzkostnou fóbickou poruchou, podal dňa 27. 07. 2015 sťažnosť na prieťahy v konaní predsedníčke Okresného súdu Čadca. Sťažnosť bola predsedníčkou súdu prešetrená a písomnosťou zo dňa 31. 07. 2015 bolo oznámené sťažovateľovi, že jeho sťažnosť je dôvodná a plynulosť súdneho konania nariadila dohľad, čo sa však nerealizuje.“

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom rozhodol takto:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom na OS Čadca pod sp. zn. 7 P/34/2013 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Čadca v konaní pod sp. zn. 7 P/34/2013 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] finančné zadostučinenie v sume 3. 000,- E, ktoré je povinný Okresný súd Čadca vyplatiť [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 303,16 E, ktorú sumu je OS Čadca povinný vyplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa JUDr. Antónie Kauzalovej, vedenej v [REDAKOVANÉ] ... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu. “

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistil, že v tejto veci sú splnené všetky predpoklady na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, a preto uznesením č. k. II. ÚS 169/2016-9 z 18. februára 2016 rozhodol o jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd vyzval 23. februára 2016 a opakovane 9. marca 2016 a 6. júla 2016 predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k prijatej sťažnosti, ako aj k ústnemu pojednávaniu vo veci prijatej sťažnosti.

Podpredseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k prijatej sťažnosti z 18. júla 2016 (Spr 1248/16), ktoré bolo doručené ústavnému súdu 26. júla 2016, uviedol:

„V predmetnej veci došlo k prietahom v konaní spôsobené súdnym znalcom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorý nevypracoval znalecký posudok v súdom stanovenej lehote a na výzvu súdu nereagoval.

Uznesením 7 P/34/2013 zo dňa 26. 1. 2015 súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých a uznesením zo dňa 30. 7. 2015 za znalca ustanovil [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a zadal mu znaleckú úlohu. Znalecký posudok mal byť vypracovaný v lehote 30 dní od doručenia spisu. Spis bol znalcovi zaslaný dňa 6. 10. 2015. Nakoľko márne uplynula určená doba na vypracovanie znaleckého posudku súd vyzval dňa 9. 3. 2016 emailom súdneho znalca na zaslanie vypracovaného znaleckého posudku. Nakoľko súdny znalec na výzvu súdu nereagoval, súd ho opätovne vyzval na písomné doručenie posudku v

lehote 10 dní pod sankciou uloženia poriadkovej pokuty. Súdny znalec do dnešného dňa znalecký posudok nevypracoval (6 mesiacov), neuviedol žiadne vážne dôvody a skutočnosti, ktoré mu bránia vo vypracovaní znaleckého posudku, bol dvakrát urgovaný, na urgencie nereagoval, čím hrubo sťažuje postup konania a mári uplatnenie práva iného účastníka konania, preto mu súd uznesením zo dňa 27. 4. 2016 uložil poriadkovú pokutu vo výške 400 €. Uznesenie v odbernej lehote súdny znalec neprevzal, poriadkovú pokutu neuhradil. Dňa 17. 6. 2016 bol súdu doručený vypracovaný znalecký posudok. Vo veci je vytýčený termín pojednávania na deň 16. 8. 2016.“

Podpredseda okresného súdu súčasne oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho prerokovania prijatej sťažnosti, pretože od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd vyzval 27. júla 2016 aj právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrila k stanovisku okresného súdu, ako aj k otázke nariadenia verejného pojednávania. Právna zástupkyňa sťažovateľky vo svojom podaní zo 4. augusta 2016 (doručenom ústavnému súdu 8. augusta 2016) okrem iného uviedla:

„Vyjadrenie Okresného súdu Čadca je vyložene účelové, v snahe zbaviť sa zodpovednosti Okresného súdu Čadca za prieťahy v tomto konaní, ktoré spôsobil súd. Podľa súdu prieťahy v konaní spôsobil znalec, ktorý mal vypracovať znalecký posudok do 30 dní od doručenia spisu, pričom spis bol zaslaný znalcovi 06. 10. 2015. Súdny znalec bol vyzvaný emailom dňa 09. 03. 2016 na zaslanie vypracovaného znaleckého posudku, ktorý znalecký posudok doručil súdu dňa 17. 06. 2016 a následne súd vytýčil termín pojednávania na deň 16. 08. 2016.

Vo vyjadrení sa súd nezaoberal s úkonmi súdu od podania návrhu, doručeným súdu dňa 16. 08. 2013 do 06. 10. 2015. [REDAKOVANÉ] návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k [REDAKOVANÉ] na čas po rozvode, doručil súdu 16. 8. 2013. Súd vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu až dňa 09. 07. 2014, t. j. 11 (jedenásť) mesiacov po podaní návrhu. Po zaplatení súdneho poplatku navrhovateľom, súd určil pojednávanie na deň 26. 09. 2014. Pojednávanie bolo odročené za účelom prešetrenia pomerov v rodine oboch rodičov a bolo nariadené znalecké

dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvie klinickej psychológie detí a dospelých. Uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania bolo vyhotovené konceptom vyššej súdnej úradníčky dňa 26. 10. 2015, t. j. 4 (štyri) mesiace po tom, ako bolo nariadené znalecké dokazovanie. Súd za znalkyňu ustanovil [REDAKOVANÉ], ktorej sa ustanovujúce uznesenie nepodarilo doručiť z dôvodu, že znalkyňa je t. č. na rodičovskej dovolenke a zásielka bola doručená súdu dňa 14. 04. 2015. Z uvedeného vyplýva, že hoci koncept bol vyhotovený vyššou súdnou úradníčkou dňa 26. 01. 2015, znalkyni sa doručovalo uznesenie až o tri mesiace neskôr a to v apríli 2015. Od apríla 2015 súd bol opäť nečinný a to do podania sťažnosti navrhovateľom [REDAKOVANÉ] k rukám predsedníčky Okresného súdu Čadca, na prietahy v konaní a nesprávny postup súdu. Sťažnosť bola vybavená dňa 31. 07. 2015 a až na nariadenie predsedníčky súdu vyššia súdna úradníčka dňa 30. 07. 2015 vypracovala koncept uznesenia, ktorým bol stanovený za znalca [REDAKOVANÉ], ktorému spis bol súdom doručovaný až dňa 06. 10. 2015. Teda súd ustanovil znalca [REDAKOVANÉ] až dňa 30. 07. 2015 a to na základe sťažnosti [REDAKOVANÉ] na prietahy v konaní, doručenej súdu 27. 07. 2015. Od podania návrhu navrhovateľom, t. j. od 16. 08. 2013 do 30. 10. 2015 došlo k prietahom zo strany súdu, čo konštatovala aj predsedníčka súdu vo vybavení sťažnosti [REDAKOVANÉ], ktorú sťažnosť uznala za dôvodnú. Z hľadiska časového harmonogramu je dostatočne preukázané, že prietahy v konaní boli spôsobené súdom, s poukazom na to, že sa má konať o právach a povinnostiach rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode.

Podľa ustanovenia § 100 ods. 1 OSP platného a účinného do 30. 06. 2016, len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Postup súdu od podania návrhu, t. j. od 16. 08. 2013 do 06. 10. 2015 je v rozpore s týmto ustanovením, keďže súd po podaní návrhu nekonal 11 mesiacov a následne jednotlivé úkony vykonával so značným časovým odstupom.

Som toho názoru, že od ústneho pojednávania pred ÚS SR nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, a preto súhlasím, aby ÚS SR upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu sťažovateľa [REDAKOVANÉ].“

Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným

spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu i sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Ústavný súd hodnotil postup okresného súdu v napadnutom konaní a jeho jednotlivé procesné úkony podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, keďže tieto boli vykonané do 30. júna 2016. Vychádzajúc z toho, že napadnuté konanie nie je v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd nad rámec veci poukazuje na to, že 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02,

IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS/272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o návrhu na rozvod manželstva a na úpravu práv a povinností rodičov k maloletej dcére na čas po rozvode. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a nie je právne zložitá. Pokiaľ ide o faktickú zložitosť veci, podľa názoru ústavného súdu nemožno hovoriť o takej zložitosti veci, ktorá by odôvodňovala neprimeranú dobu konania a rozhodovania okresného súdu (tri roky) bez vydania rozhodnutia vo veci samej. Povaha veci si pritom vyžaduje osobitnú rýchlosť konania.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka namietaného súdneho konania v procesnom postavení navrhovateľa. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľa v napadnutom konaní zásadne nemalo vplyv na doterajšiu dĺžku konania.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v označenom konaní došlo k zbytočným prietahom, bol postup samotného okresného súdu.

Z predloženého spisu, zo sťažnosti, ako aj z vyjadrenia podpredsedu okresného súdu ústavný súd zistil, že okresnému súdu bol návrh sťažovateľa na začatie konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode z 15. augusta 2013 doručený 16. augusta 2013.

Okresný súd v ďalšom priebehu konania žiadal 28. novembra 2013 príslušný obecný úrad o podanie správy o osobných, rodinných, majetkových a zárobkových pomeroch sťažovateľa. Správa bola okresnému súdu doručená 10. februára 2014. Počas marca 2013 tiež zisťoval skutočnosti týkajúce sa zamestnania sťažovateľa.

O návrhu sťažovateľa na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, ktorý sťažovateľ predložil súčasne s návrhom z 15. augusta 2013, okresný súd rozhodol uznesením č. k. 7 P 34/2013-63 z 26. mája 2014 tak, že sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal.

Sťažovateľ 26. mája 2014 žiadal okresný súd o nariadenie pojednávania. Okresný súd uznesením z 13. augusta 2014 ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca za kolízneho opatrovníka maloletej [REDAKOVANÉ].

Po uskutočnení ďalších prípravných procesných úkonov okresný súd nariadil pojednávanie vo veci, ktoré sa uskutočnilo 26. septembra 2014. Sudkyňa sa na pojednávaní pokúsila o zmier medzi účastníkmi, avšak neúspešne. V ďalšom priebehu pojednávania účastníci a ich právni zástupcovia predniesli svoje návrhy a okresný súd nariadil vykonanie dokazovania výsluchom účastníkov konania. Po skončení dokazovania okresný súd odročil pojednávanie na neurčito na prešetrenie pomerov sťažovateľa a odporkyne (správa kolízneho opatrovníka) a následne na nariadenie znaleckého dokazovania.

Sťažovateľ ďalej 19. januára 2015 požiadal okresný súd, aby pokračoval v konaní vo veci.

Okresný súd uznesením č. k. 7 P 34/2013-136 z 26. januára 2015 nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých a znalkyni uložil povinnosť vypracovať znalecký posudok v lehote 30 dní od doručenia súdneho spisu. Sťažovateľovi a odporkyni uložil zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania.

Ustanovenej znalkyni bolo označené uznesenie neúspešne doručované takmer tri mesiace, do 14. apríla 2015, kedy bola zásielka vrátená okresnému súdu.

Sťažovateľ podal 27. júla 2015 sťažnosť predsedníčke okresného súdu na zbytočné prietahy v predmetnom konaní (predsedníčka okresného súdu v odpovedi na sťažnosť sťažovateľa z 31. júla 2015 vyhodnotila sťažnosť ako dôvodnú).

Okresný súd uznesením č. k. 7 P 34/2013-148 z 30. júla 2015 vylúčil ustanovenú znalkyňu a zbavil ju povinnosti podať vo veci znalecký posudok, pričom súčasne ustanovil v predmetnej veci nového znalca. Okresný súd zaslal spis znalcovi 6. októbra 2015. Účastníci konania sa na základe predvolania dostavili 10. novembra 2015 k súdnemu znalcovi. Po márnom uplynutí lehoty na vypracovanie znaleckého posudku okresný súd vyzval 9. marca 2016 emailom ustanoveného znalca na zaslanie vypracovaného znaleckého posudku. Keďže znalec na výzvu nereagoval, okresný súd ho 11. marca 2016 písomne vyzval na doručenie posudku v lehote 10 dní pod sankciou uloženia poriadkovej pokuty.

Okresný súd ďalej z dôvodu dlhodobej nečinnosti uložil znalcovi uznesením č. k. 7 P 34/2013-155 z 27. apríla 2016 poriadkovú pokutu 400 €.

Súdny znalec doručil 17. júna 2016 okresnému súdu znalecký posudok vo veci. Okresný súd nariadil pojednávanie vo veci na 16. august 2016 a vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k predloženému znaleckému posudku.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. IV. ÚS 260/04, IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 155/09, IV. ÚS 82/2010), vychádzajúc predovšetkým z povahy veci, zo samotnej doterajšej dĺžky napadnutého konania približne tri roky, ale aj z jeho doterajšieho priebehu konania s poukazom na nečinnosť a neefektívnu činnosť okresného súdu v období od septembra 2014 až do júna 2016 (predovšetkým v súvislosti

s ustanovením súdneho znalca vo veci a na jeho nečinnosť pri vypracovaní znaleckého posudku), uzavrel, že v namietanom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7 P 34/2013 bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 P 34/2013 konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiada aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré odôvodňuje takto:

„Porušovanie svojho základného práva sťažovateľ vníma mimoriadne citlivo, nakoľko manželstvo účastníkov si dlhodobo neplní svoj spoločenský účel a nie je predpoklad obnovenia manželského spoložitia s poukazom na stav právnej neistoty

sťažovateľa vo vzťahu k [REDAKOVANÉ], ktorá má silný citový vzťah k svojmu otcovi, to jest sťažovateľovi. U sťažovateľa ide o dlhodobý stres s poukazom na psychický stav [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ...

Vzhľadom k tomu, že postupom OS v Čadci v konaní 7 P/34/2013 dochádza k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (nakoľko do dnešného dňa nebolo vo veci samej právoplatne rozhodnuté a nie je predpoklad vzhľadom na postup súdu, že by v kratšom čase sa vo veci právoplatne rozhodlo), sťažovateľ žiada, aby Ústavný súd SR priznal finančné zadosťučinenie sťažovateľovi vo výške 3 000,- €.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 7 P 34/2013 o návrhu sťažovateľa zo 16. augusta 2013 približne tri roky, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci sťažovateľa nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. Antóniou Kauzalovou. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015, ktorá bola 858 €. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vykonané v roku 2016, a to za každý úkon po 143 €, t. j. spolu 286 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 8,58 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje celkovú sumu 303,16 €. Za tretí úkon úhradu trov konania sťažovateľovi nepriznal, pretože podľa jeho názoru tento úkon neprispel k ďalšiemu objasneniu veci.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. augusta 2016